

دستور العمل بررسی و صدور مجوزهای نمایشگاهی (داخلی)

در راستای اجرای بند ۳۱ اساسنامه سازمان توسعه تجارت ایران موضوع مصوبه شماره ۳۰۷۶۵/ت/۳۱۰۵۶هـ مورخ ۸۳/۶/۱۸ هیات محترم وزیران و با هدف سازماندهی و نظارت بر برگزاری نمایشگاهها در داخل کشور دستور العمل ذیل تصویب و ابلاغ می گردد.

ماده ۱ - تعاریف:

۱-۱- صنعت نمایشگاهی:

فعالیتی است که با هدف نمایش، معرفی و عرضه کالاها و خدمات صنعتی، معدنی، کشاورزی، صنایع دستی، خدمات فنی مهندسی و گردشگری و... انجام می شود و مجموعه ای از خدمات مشتمل بر خدمات مدیریتی، بازاریابی، گردشگری، حمل و نقل، امور گمرکی، بیمه، بانک، تبلیغات، خدمات فنی و مهندسی، برگزاری همایش و کارگاه آموزشی است که با هدف توسعه مبادلات بازرگانی در حوزه کالا و خدمات در سطوح ملی و بین المللی، توسعه صادرات، کسب درآمد ارزی، تبادل و انتقال و گسترش دانش فنی و فناوری های پیشرفته، توسعه سرمایه گذاری، بسط مناسبات اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی و توسعه اشتغال و ... را شامل می گردد.

۲-۱- دسته بندی نمایشگاههای داخلی:

- ۱-۲-۱- نمایشگاه توانمندیهای استانی: نمایشگاهی که جهت عرضه و معرفی توانمندیهای تولیدی و خدماتی در یک یا چند گروه کالایی و خدماتی در سطح استان برگزار می شود.
- ۲-۲-۱- نمایشگاه تخصصی استانی: نمایشگاهی که در یک حوزه و یا گروه کالایی و یا خدماتی خاص (همگن) با حضور مشارکت کنندگان داخلی یک استان برگزار می شود.
- ۳-۲-۱- نمایشگاه عرضه مستقیم: نمایشگاهی که با هدف تنظیم بازار و عرضه و فروش مایحتاج عمومی در برخی فصول سال در سطح کشور برگزار می شود.

۱-۲-۴. **نمایشگاه ملی:** نمایشگاهی که جهت معرفی و عرضه توانمندی های تولیدی و خدماتی در یک یا چند گروه کالایی و خدماتی در سطح کل کشور برگزار می شود.

۱-۲-۵. **نمایشگاه تخصصی بین المللی:** نمایشگاهی که در یک حوزه و یا گروه کالایی و یا خدماتی خاص (همگن) تولیدی با حضور مشارکت کنندگان داخلی و خارجی برگزار می شود.

۱-۲-۶. **نمایشگاه بین المللی بازرگانی:** نمایشگاهی که در چند حوزه کالایی و یا خدماتی مختلف با حضور مشارکت کنندگان داخلی و خارجی برگزار می شود.

۱-۳. **سایت های نمایشگاهی:**

۱-۳-۱. **سایت نمایشگاهی دائمی:** زیرساختی است که با هدف معرفی محصولات اعم از کالا و یا خدمات با رعایت استانداردها و ضوابط نمایشگاهی در داخل کشور تاسیس و راه اندازی می شود.

۱-۳-۲. **سایت نمایشگاهی موقت:** زیر ساختی است که دارای کاربری های مختلف بوده و تا زمان ساخت یا تکمیل محل دائمی نمایشگاه، مطابق معیارها و استانداردهای مربوطه به صورت موقت مورد بهره برداری نمایشگاهی قرار می گیرد.

۱-۴. **مجریان نمایشگاهها:**

۱-۴-۱. **مجریان برگزاری:** اشخاص حقوقی که مطابق ضوابط و معیارهای " دبیرخانه ارزیابی و صدور مجوزهای نمایشگاهی " دارای استانداردهای لازم برای برگزاری نمایشگاه در داخل کشور می باشند و در اساسنامه آنها فعالیت در حوزه نمایشگاهی درج شده باشد.

تبصره:

مجوز برگزاری نمایشگاه ها مستقیماً به نام مجریان نمایشگاهی واجد شرایط صادر می شود و چنانچه متقاضی برگزاری نمایشگاه ها یکی از وزارت خانه ها، اتحادیه ها و فعالان صنف مربوطه باشد، موضوع سیاست گذاری نمایشگاه مذکور به نهادهای فوق الذکر واگذار و اجرای نمایشگاه به مجری واجد شرایط محول می گردد. بدیهی است در این گونه موارد مسئولیت حسن انجام کار و رعایت ضوابط و مقررات برگزاری نمایشگاه مطابق ضوابط مندرج در دستورالعملها و ظهر مجوز به عهده طرفین می باشد.

۱-۴-۲. **مجریان سایت دار:** اشخاص حقوقی که مطابق ضوابط و معیارهای دبیرخانه ارزیابی و صدور مجوزهای نمایشگاهی استانداردهای لازم برای برگزاری نمایشگاه را کسب نموده و سایت برگزاری

نمایشگاه دائمی و یا موقت در تملک و تصرف آنان بوده و در اساسنامه آنان قید فعالیت در حوزه نمایشگاهی درج شده است.

۱-۵. مخاطبین نمایشگاهها:

۱-۵-۱. **بازدید کننده:** اشخاص حقیقی و حقوقی که با هدف خرید، سرمایه گذاری، همکاری مشترک، تبادل دانش فنی، مطالعه بازار، اطلاع رسانی و ... در نمایشگاه حاضر می شوند.

۱-۵-۲. **مشارکت کننده:** اشخاص حقیقی و حقوقی که با هدف معرفی محصولات یا خدمات خود تحت عنوان غرفه دار مشارکت می نمایند.

۱-۶. شورای راهبردی نمایشگاه:

- شورایی متشکل از نمایندگان وزارتخانه ها، نهادها، تشکل ها و یا سازمان های تخصصی متولی در امر تولید و یا تجارت محصولات و خدمات ذیربط موضوع هر یک از نمایشگاهها با هدف تعیین اهداف، خط مشی های، برنامه ها، رویکردها و ساختارهای تعاملی در راستای برگزاری مطلوب نمایشگاه مطابق با ضوابط و معیارهای این دستورالعمل با هماهنگی سازمان توسعه تجارت ایران و سازمان صنعت و معدن و تجارت استان در خصوص نمایشگاههای استانی تشکیل می گردد.

۱-۷. ناظرین نمایشگاه ها:

- نمایندگانی که از سوی سازمان توسعه تجارت ایران و یا سازمان های صنعت، معدن و تجارت استانها تعیین و معرفی می شوند تا بر فعالیت و عملکرد مجریان در زمینه فرایند برنامه ریزی و برگزاری نمایشگاه نظارت نمایند

ماده ۲: تشکیلات و فرایند اجرائی:

به منظور برنامه ریزی، ساماندهی و نظارت بر برگزاری نمایشگاهها "دبیرخانه ارزیابی و صدور مجوزهای نمایشگاهی" در سازمان توسعه تجارت ایران با شرح وظایف زیر ایجاد می گردد.

۱-۲. شرح وظایف دبیرخانه:

۱-۱-۲. تعیین، دریافت و بررسی اسناد و مدارک واصله متقاضی جهت صدور مجوز نمایشگاه، تصویب برنامه محتوایی متناسب با سطح نمایشگاه و تعیین زمان و مکان و تقویم سالانه برگزاری نمایشگاهها.

۲-۱-۲. تدوین ضوابط و انجام امور کارشناسی مربوط به تشخیص صلاحیت مجریان برگزاری نمایشگاهها (پیوست ۱)، رتبه بندی مجریان نمایشگاهها (پیوست ۲) و رتبه بندی نمایشگاهها (پیوست ۳) و ارزیابی عملکرد مجریان و رسیدگی به تخلفات شرکت های مجری نمایشگاه (پیوست ۴) و تدوین ضوابط و معیارهای لازم جهت ضمانت حسن انجام کار و سایر ضوابط مرتبط .

۳-۱-۲. تدوین و ارائه پیشنهاد جهت ارتقاء، تسهیل و بهبود فرایندهای مرتبط با صدور مجوزهای نمایشگاهی، صنعت نمایشگاهی و سیاستهای تشویقی جهت حضور بنگاهها در نمایشگاهها.

۴-۱-۲. بررسی و ارائه پیشنهاد در خصوص نحوه قیمت گذاری نمایشگاهها، تدوین استاندارد ها جهت رتبه بندی سایتها نمایشگاهی و برگزاری نمایشگاههای ملی، استانی و همچنین تدوین سازوکارهای لازم جهت دستیابی مجریان، سایت داران و نمایشگاهها به استانداردهای بین المللی .

۵-۱-۲. تهیه، ارسال و اطلاع رسانی اخبار و فراخوان برگزاری نمایشگاهها در سطح داخلی و بین المللی، تهیه اقلام تبلیغی نظیر بروشور، کاتالوگ و ... جهت معرفی نمایشگاههای تجاری کشور

۶-۱-۲. معرفی ناظر واجد شرایط جهت نظارت بر فرایند برنامه ریزی و اجرای نمایشگاهها (پیوست ۵)

۷-۱-۲. برنامه ریزی و اقدام جهت ایجاد عناوین و برندهای جدید نمایشگاهی با رعایت حقوق مالکیت معنوی

تبصره ۱: دبیرخانه کمیته مذکور می تواند از همکاری دستگاه ها، نهادها و تشکل های مرتبط حسب مورد استفاده نماید.

تبصره ۲: دبیرخانه می تواند بخشی از وظایف خود را مطابق ضوابط و مقرراتی که توسط سازمان توسعه تجارت ایران ابلاغ خواهد شد به سازمان های صنعت، معدن و تجارت استان ها واگذار نماید. سازمان های صنعت، تجارت و معدن استان ها موظف به رعایت دقیق ضوابط و مقررات مذکور و ارائه گزارش به سازمان توسعه تجارت ایران می باشند.

ماده ۳: الزامات صدور مجوز نمایشگاه:

۱-۳. برگزاری نمایشگاه توسط اشخاص حقوقی شامل شرکتهای و تشکلهای بخش خصوصی با رعایت سایر ضوابط این دستورالعمل مجاز می باشد.

۲-۳. نمایشگاههای تجاری کشور بایستی در سایت های دائمی و یا موقتی که بر اساس مصوبات هیات محترم وزیران و یا کارگروه توسعه صادرات استان تاسیس گردیده اند برگزار گردد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت
سازمان توسعه تجارت ایران

تاریخ

شماره ۷۱۷۱/ع

پوست

۳-۳. صدور مجوز برای عناوین نمایشگاهی مسبوق به سابقه اعم از آنکه برگزار کننده آن شرکت مجری نمایشگاهی و یا تشکلهای مرتبط باشد با تاکید بر ایجاد شورای راهبردی نمایشگاه با محوریت تشکلهای و سایر نهادهای مرتبط می باشد.

ماده ۴: الزامات مجریان برگزاری نمایشگاه:

۴-۱. عدم امکان واگذاری مجوز صادره، تغییر زمان و مکان نمایشگاه از سوی دارندگان مجوز به فرد یا افراد دیگر

۴-۲. مشارکت در دوره های معتبر آموزشی تخصصی ذیربط نمایشگاهی در داخل و یا خارج از کشور و ارائه مستندات لازم.

۴-۳. اجرای دقیق و کامل برنامه های محتوایی و جانبی نمایشگاه شامل پذیرش هیاتهای تجاری، برپایی همایشها و کارگاههای آموزشی، تبلیغات و اطلاع رسانی داخلی و خارجی، ارزیابی و نظر سنجی مخاطبین، ارائه خدمات به تشکلهای و ... (پیوست شماره ۶)

۴-۴. ایجاد شورای راهبردی نمایشگاهها با محوریت تشکل های تولیدی و صادراتی و سایر حوزه های مرتبط

۴-۵. ارائه گزارش عملکرد و مستندات مورد نیاز در دوره های زمانی اعلام شده توسط دبیرخانه

۴-۶. رعایت استانداردهای نمایشگاهی، گروه بندی کالایی و سایر موارد اجرایی لازم و پرهیز از رقابتهای ناسالم و غیر حرفه ای و سپردن ضمانت حسن انجام کار.

۴-۷. جبران کلیه خسارات وارده به اشخاص حقیقی و حقوقی ناشی از ضعف یا عدم برگزاری نمایشگاه و یا عدم رعایت ضوابط سازمان توسعه تجارت به عهده گیرندگان مجوز می باشد.

۴-۸. استفاده از نام و لوگوی سازمان توسعه تجارت در تمامی تبلیغات نمایشگاهی با تاکید بر صدور مجوز نمایشگاه و نظارت و ارزیابی کیفیت توسط سازمان توسعه تجارت ایران الزامی می باشد.

۴-۹. پوشش بیمه جهت کلیه شرکت کنندگان در نمایشگاه در مقابل آتش سوزی، سرقت، حوادث، بلایای طبیعی و ....

۵

- ۴-۱۰. عدم استفاده از همکاران سازمان توسعه تجارت ایران و سازمان صنعت، معدن و تجارت استان ها و یا شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی ج.ا.ایران در امر فرآیند برگزاری نمایشگاه ها
- ۴-۱۱. کلیه شرکت های نمایشگاه های بین المللی استان ها موظفند نمایشگاه های ملی، استانی و بین المللی را که در محل سایت دائمی نمایشگاه های استان برگزار می شود راساً سازماندهی و اجرا نمایند.
- ۴-۱۲. کلیه مجریان نمایشگاه موظف به همکاری و هماهنگی با ناظر نمایشگاه در تمامی مراحل برنامه ریزی، سازماندهی و اجرای نمایشگاه بوده و الزام است ضمن برگزاری جلسات مستمر با ناظر گزارشات نوبه ای نمایشگاه را در تمامی مراحل ارائه نمایند.

ماده ۵: فرایند صدور مجوز نمایشگاه:

۵-۱. مدارک مورد نیاز شرکت های متقاضی برگزاری نمایشگاه برای اولین بار:

- ۵-۱-۱. تکمیل و ارائه مدارک مصرح شده در شیوه نامه تشخیص صلاحیت مجریان نمایشگاهی (پیوست ۱) و کسب حداقل ۲۰۰ امتیاز از شاخص های این بخش
- ۵-۱-۲. تکمیل و ارائه طرح توجیهی نمایشگاه مشتمل بر تحلیل پتانسیل های صنعت، نقاط قوت و ضعف، تعامل با حوزه های فعال اعم از نهادهای دولتی و یا تشکلهای خصوصی، ارائه گروه بندی کالایی به نحوی که با عناوین و گروه بندی سایر نمایشگاههای دارای مجوز برگزاری عمدتاً دارای تلاقی نباشد، ارائه گزارش از سایر عناوین نمایشگاهی مشابه در دنیا و ارائه برنامه محتوایی مناسب و (پیوست شماره ۷)

۵-۲. مدارک مورد نیاز شرکت های مجری برگزاری نمایشگاه:

- ۵-۲-۱. ارائه و تکمیل مدارک مورد نیاز در خصوص تشخیص صلاحیت مجریان (پیوست ۱) و برنامه محتوایی
- ۵-۲-۲. ارائه مدارک و مستندات مورد نیاز در خصوص ارزیابی و رسیدگی به تخلفات نمایشگاهی (پیوست ۴) و عدم مشمولیت در تبصره یک شیوه نامه فوق الذکر

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت
سازمان توسعه تجارت ایران

تاریخ

شماره ۷۱۷۱/ع

پوست

تبصره ۳: حوزه شمول این دستورالعمل، نمایشگاههای ملی / تخصصی بین المللی و بین المللی بازرگانی در داخل کشور می باشد.

تبصره ۴: برنامه ریزی و صدور مجوزهای نمایشگاههای عرضه مستقیم کالا و نمایشگاههایی که ماهیت جشنواره ای و توزیعی دارند توسط معاونت بازرگانی داخلی وزارت و مطابق چارچوبهای مربوطه انجام می پذیرد.

تبصره ۵: برنامه ریزی و انجام امور کارشناسی نمایشگاههای توانمندیهای استانی و تخصصی استانی توسط سازمان صنعت معدن و تجارت استان ها با هماهنگی "دبیرخانه ارزیابی و صدور مجوز" و مطابق چارچوب ها و ضوابط ابلاغی انجام می پذیرد.

تبصره ۶: کلیه نمایشگاههای موضوع این دستورالعمل (به استثنای نمایشگاههای فرش و صنایع دستی) نمایشگاههای تجاری می باشند که صرفا جهت نمایش کالا و خدمات تولیدی کشور و بدون حق فروش مستقیم در داخل کشور برگزار میگردند.

تبصره ۷: در صورت ضرورت و نیاز به برگزاری نمایشگاههای تجاری به جز عناوین مندرج در برنامه نمایشگاهی و یا برپایی نمایشگاه در سایر اماکن صرفا با اخذ نظر از "دبیرخانه ارزیابی و صدور مجوز" و یا مطابق دستورالعملهای ابلاغی امکان پذیر می باشد.

تبصره ۸: کلیه سازمانها و شرکتهای وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت موظفند صرفا در امر برگزاری نمایشگاههایی که با اخذ مجوز از سازمان توسعه تجارت ایران و یا سازمان صنعت، معدن و تجارت استانی برگزار میگردد همکاری و مساعدت نمایند.

تبصره ۹: کلیه سایتهای نمایشگاهی ملزم به رعایت ضوابط ابلاغی سازمان تحت چارچوب این دستورالعمل می باشند.

این آیین نامه در ۵ ماده، ۴۸ بند و ۱۰ تبصره و ۷ پیوست تهیه، تصویب و ابلاغ میگردد.